

ת"פ 9059/03/18 - מדינת ישראל נגד שלמה אמיתי - נגזר דינו, דוד ברנהולץ - נגזר דינו, אליהו אוטמזגין - נגזר דינו, עדיאל בן שבת, מלכיאל בן עזרא - נגזר דינו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 9059-03-18 מדינת ישראל נ' אמיתי ואח'

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. שלמה אמיתי - נגזר דינו
2. דוד ברנהולץ - נגזר דינו
3. אליהו אוטמזגין - נגזר דינו
4. עדיאל בן שבת
5. מלכיאל בן עזרא - נגזר דינו

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד תמר איבלמן

ב"כ הנאשם 4: עו"ד נדב גדליהו

גזר דין לנאשם

כללי

1. הנאשם 4 (להלן גם: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו בעובדות אישום 2 שבכתב האישום המתוקן בעניינו, בעבירות שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבל דבר במרמה בשל מעשים שבוצעו בשנת 2016.

במהלך אותה שנה, לפני יום 21.3.16, קשרו הנאשמים 3 ו-4, שהם גיסים, קשר להונות את בנק לאומי כך שהנאשם 3 יקבל במרמה משכנתא באמצעות הנאשם 4 ודרך מצגי שווא שיציגו לבנק באמצעות נאשם 1, יועץ משכנתאות עצמאי המקשר בין לקוחות לבין סניפי בנק שונים.

הנאשם 3 היה הבעלים של דירה ובעל עסק לצעצועים. הוא והנאשם 4 החליטו להציג בפני הבנק באמצעות נאשם 1, אך ללא ידיעתו, מצג שווא, שלפיו נאשם 4 רוכש, כביכול, את הנכס של הנאשם 3 וזקוק למשכנתא לשם כך. הם תכננו כי הנאשם 4 יקבל משכנתא עבור רכישת הנכס ואילו סכום הכסף שיתקבל מהבנק יעבור לידי הנאשם 3, אשר ישלם את ההלוואה.

לצורך הוצאת הקשר אל הפועל ועל מנת להונות את הבנק, ניצל נאשם 5 שהוא גיסם של הנאשמים 3 ו-4, את הידע שלו בתוכנות הגרפיקה השונות וזייף את דפי חשבון הבנק של נאשם 4 ושל רעייתו על פי הוראות נאשם 3. בנוסף,

הנאשמים 3 ו-5 זייפו את תלושי השכר של נאשם 4 ושל רעייתו. נאשם 4 נרשם כמי שעובד בעסק של רעייתו של נאשם 3 ואילו רעייתו של נאשם 4 נרשמה כמי שעובדת בעסק של נאשם 3. נאשם 5 זייף את תלושי השכר באופן שנוצר מצג שווא לפיו נאשם 4 משתכר כ- 10,000 ₪ לחודש ורעייתו משתכרת כ- 9,080 ₪ לחודש, בעוד ששכרם האמיתי היה כ- 1,750 ₪ וכ- 3,500 ₪ לחודש, בהתאמה.

ביום 21.3.16, העביר הנאשם 3 את המסמכים המזויפים לנאשם 1 על מנת שיעבירם לבנק. לאחר מכן, אך לפני יום 13.7.16, הגיעו נאשם 3, נאשם 4 ורעייתו של נאשם 4 לבנק, שם פגשו את נאשם 1, ונאשם 4 ורעייתו חתמו על המסמכים הנדרשים לצורך קבלת משכנתא.

בעת בדיקת המסמכים וטרם אושרה לנאשם 4 ולרעייתו משכנתא בסך 1,275,000 ₪, עלה חשד בבנק לעניין גובה ההכנסות האמיתיות של נאשם 4 ורעייתו וביחס לכשרותם של המסמכים שהוגשו. המסמכים המזויפים נשלחו לבדיקה ונמצא כי הם מזויפים.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני, שלפיו כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע במיוחס לו, ולא נערכה הסכמה לענין העונש.

להשלמת התמונה יצוין, כי גם יתר הנאשמים שבכתב האישום הורשעו בעבירות שיוחסו להם במסגרת הסדרים דיוניים שנערכו עמם;

על נאשם 1, שהורשע בעבירות זיוף ושימוש במסמך מזויף שיוחסו לו באישום הראשון (ולא הורשע באישום שבו הורשע הנאשם) נגזרו 300 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה וקנס.

על נאשם 2, שהורשע בעבירות זיוף, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה שיוחסו לו באישום הראשון נגזרו שלושה וחצי חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 3,000 ₪.

על נאשם 3 שהורשע בעבירות זיוף, שימוש במסמך מזויף וניסיון קבלת דבר במרמה שיוחסו לו, ביחד עם הנאשם 4, באישום השני, נגזרו שלושה וחצי חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 3,000 ₪.

על נאשם 5 שהורשע בעבירות זיוף וסיוע לניסיון לקבל דבר במרמה שיוחסו לו באישום השני, נגזרו 300 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה, קנס בסך 1,500 ₪ וצו מבחן.

3. בענין הנאשם נערכו מספר תסקירי שירות מבחן, מהם עולה כי הנאשם בן 29, נשוי ואב לשלושה ילדים צעירים, עבד כמוכר בחנות, וכעת, מזה כשנה, עובד בקרית חינוך לנוער בסיכון.

הנאשם בוגר 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, ולאחר סיום לימודי התיכון למד בישיבות.

הנאשם נישא לאשתו בגיל 22, עבד גם בעבר כמדריך חינוכי לנערים נושרים ושירת בשירות לאומי במשך שנתיים, כמדריך לילדים עם צרכים מיוחדים.

לנאשם אין הרשעות קודמות. את האחריות לביצוע העבירות נושא תיק זה נטה להשליך על שותפיו, תוך הצגת עמדה

מוחלטת והגנתית. לטענתו, באותה תקופה מצבו הכלכלי היה קשה והוא נכנע ללחצים שהפעילו עליו גיסיו, הנאשמים 3 ו-5, שנתפסו בעיניו כאנשים מצליחים ובעלי ניסיון. לדבריו, בשל גילו הצעיר וחוסר ניסיונו, קיבל החלטות אימפולסיביות ללא חשיבה על השלכותיהן.

שירות המבחן העריך כי ברקע לביצוע העבירות עומדים, בין היתר, מניעים כלכליים ופיתוי להשגת רווח כספי מהיר, וכן מניעים רגשיים הכוללים צורך בתחושת שייכות למשפחת אשתו והשגת מעמד בקרבם, ועל מנת לחזק את ערכו העצמי. עוד התרשם שירות המבחן כי עד לאירוע זה הנאשם ניהל אורח חיים תקין, ללא מעורבות בפלילים, והוא בעל מערכת ערכים תקינה, אך לצדה מאופיין לעיתים בחשיבה ילדותית ולא בשלה. הנאשם ביטא רצון להשתלב בהליך טיפולי לצורך בדיקת מניעיו הרגשיים העומדים בבסיס ביצוע העבירות, והדיון נדחה מעת לעת לצורך שילובו של הנאשם בטיפול ומעקב אחרי טיפול זה.

לרוע המזל, שילובו של הנאשם בקבוצה טיפולית של שירות המבחן ידע קשיים לא מעטים, הן בשל הקושי לאתר קבוצה מתאימה שיש בה מקום פנוי, הן בשל התפרצות נגיף הקורונה, שעצרה, למשך זמן מה, את פעילות הקבוצות הפועלות במסגרת שירות המבחן.

הנאשם החל להשתתף בקבוצה המיועדת למי שביצעו עבירות מרמה ביום 18.12.19, התייצב למרבית הפגישות שהתקיימו וגילה עניין בתוכני הקבוצה. עד למועד שמיעת הטיעונים לעונש התקיימו שישה מפגשים בלבד, והקבוצה צפויה להמשיך פעילותה עד לחודש פברואר 2021. עם זאת, במהלך תקופת ההמתנה לחידוש הפעילות נשמר הקשר עם הנאשם והוא התחייב להשתתף בכל המפגשים עד לסיומם.

להערכת שירות המבחן, עיקר המוטיבציה של הנאשם לטיפול היא חיצונית אך קצינת המבחן העריכה כי הנאשם יעמוד בהתחייבותו להשתתפות בקבוצה וכי הוא עשוי לעבור תהליך אשר יוביל בין היתר, למוטיבציה פנימית. שירות המבחן ציין כי ההליך המשפטי היווה עבור הנאשם גורם מרתיע ביותר.

לאור האמור הומלץ לגזור על הנאשם צו מבחן למשך חצי שנה, שבמהלכה ישלים השתתפותו בקבוצה הטיפולית, וכן הומלץ לגזור עליו עונש חינוכי מוחשי של 200 שעות שירות לתועלת הציבור.

4. חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 12.5.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש של עבודות שירות.

5. המאשימה טענה כי אין מקום לאבחן בין חלקו של הנאשם 3 לחלקו של הנאשם 4 במעשים, כי העבירות בוצעו על ידם בצוותא חדא וכי אין כל מידע כיצד אמור היה הכסף להתחלק ביניהם. לפיכך ביקשה המאשימה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם לזה שנקבע בעניינו של הנאשם 3 ולגזור עליו עונש זהה לזה שנגזר על נאשם 3, תוך שהודגשה העובדה כי הגם שמדובר בעבירת ניסיון, הנאשם עשה את כל הנחוץ מבחינתו כדי להשלים את העבירה.

6. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהדגיש את העובדה שהנאשם הוא שנשא בעיקר הסיכון הנובע מהאפשרות שנאשם 3 היה נמנע מלשלם את תשלומי ההלוואה, בעוד שהנאשם 3 הוא שאמור היה ליהנות מפירות העבירה. נטען כי הנאשם נגרר אחרי גיסיו בשל אופיו השואף לרצות את הסובבים אותו. עוד הודגשו

עבודתו של הנאשם עם נוער בסיכון, תרומתו למדינה במסגרת שירות לאומי, הירתמותו לטיפול ועברו הנקי.

מטעם ההגנה הוצג מכתב ממעסיקו של הנאשם, שבו הובעה שביעות רצון רבה מעבודתו מחד גיסא, אך הועלתה גם האפשרות שיפוטר אם ייעדר למעלה מחודש ימים מעבודתו, מאידך גיסא. כן הוגשה אמרתו של הנאשם במשטרה.

7. אשת הנאשם העידה כעדת אופי ותיארה את טוב לבו של הנאשם, שלא אפשר לו לסרב לגיסיו שלחצו עליו לבצע את העבירות, וכן תיארה כי הנאשם הוא מפרנס עיקרי והביעה חשש שאם יוטל עליו מאסר בעבודות שירות, תיפגע פרנסת המשפחה כולה.

8. הנאשם בדברו האחרון הודה בטעות שטעה כשביצע את העבירות, תיאר את מחויבותו לחוק, בפרט כמדריך של נוער בסיכון, ותיאר את חוסר הביטחון העצמי, שמנע ממנו לגלות אסרטיביות ולסרב לבקשתם של הנאשמים 3 ו-5 ליטול עמם חלק בביצוע העבירות. לדבריו, נהג כפי שנהג מתוך רצון לשאת חן בעיני גיסיו ולהרגיש שייכות למשפחה. הנאשם הוסיף כי כיום הוא מודע יותר לנטייתו זו והדבר מבטיח שלא יחזור על המעשים.

מתחם העונש ההולם

9. כפי שנקבע בעניינם של הנאשמים האחרים, העבירות שביצע הנאשם היה בהן כדי לפגוע בחופש הבחירה והפעולה של הבנק ובזכותו להחליט למי לתת הלוואה, תוך עריכת בדיקה אמיתית של האיתנות הכלכלית של הלווה.

יחסי אמון בין מוסדות פיננסיים לבין ציבור הלווים הם עניין מהותי, שפגיעה בו עלולה להביא לייקור עלויות המימון ולהעמקת והרחבת ההליכים הבירוקרטיים הכרוכים בנטילת משכנתא ביחס לכלל ציבור הלווים, ועל כן פוטנציאל הנזק הוא רחב.

10. הנאשם לא היה מחולל העבירות, אלא הצטרף לנאשם 3, שעל פי האמור בעובדות כתב האישום המתוקן, הוא היה צפוי להיות הנהנה העיקרי מפירות המרמה. לפיכך, מידת אשמתו של הנאשם וחלקו במעשה העברייני, נופלים מחלקו של הנאשם 3.

11. עם זאת, חלקו של הנאשם 4 היה מרכזי וגדול יותר מחלקו של נאשם 5; אלמלא החזות המהוגנת והסולבנטית שהציג הנאשם 4 בכזב, לא ניתן היה לבצע את העבירות. בניגוד לנאשם 5, הנאשם בא במגע ישיר עם פקידי הבנק וחלקו היה כמבצע עיקרי של מעשה המרמה ולא מסייע בלבד.

12. הנאשם הורשע אמנם בעבירת ניסיון מרמה ולא בעבירה המושלמת, ואולם מבחינתו שלו הוא עשה את כל שניתן כדי להשלים את העבירה, ורק בשל ערנותם של פקידי הבנק, ולא בשל חרטתו של הנאשם, נקטעה המרמה בשלב הניסיון.

13. העבירות בוצעו תוך תכנון מדוקדק מראש, שכלל שורה של מצגי שווא ובהם זיוף מסמכים וטענת טענות כוזבות

מסוגים שונים לפני הבנק.

14. הסכום שניסו הנאשמים 3 ו- 4 לקבל במרמה הוא סכום גדול מאוד בסך 1,275,000 ₪. הגם שהועמדה בטוחה לתשלום המשכנתא בדמות הנכס שמושכן, הרי שמימוש נכס בנסיבות שכאלה, אינו נקי מקשיים ועלויות ועלול היה לגרור תסבוכת משפטית, כאשר היה מתברר כי מי שמחזיק ומתגורר בו הוא לא בעל המשכנתא.

15. בגזר הדין שניתן על ידי כב' השופט כדורי בעניינו של הנאשם 2, התייחס בית משפט לרמת הענישה הנוהגת בפסיקה ביחס לעבירות דומות וקבע בעניינו של הנאשם 2 מתחם עונש הולם שבין מאסר בעבודות שירות לשנת מאסר בפועל. בהיבטים לא מעטים, מעשיו של הנאשם 2, אשר הורשע בקבלה במרמה של משכנתא עבור הוריו, דומים למעשיו של הנאשם 4. שניהם עשו את שעשו כדי לסייע לקרוב משפחתם לקבל משכנתא במרמה, אם כי בעניינו של הנאשם 2 המרמה הושלמה והמשכנתא אושרה.

16. לנוכח מכלול הנסיבות שתוארו, ובשים לב לחלקו של הנאשם בעבירות ביחס לחלקם של אחרים, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר בעבודות שירות לתשעה חודשי מאסר בפועל, ולצדמאסר מותנה וקנס.

בשים לב להיקף המרמה המתוכננת, למידת תכנון שקדם לה ולעובדה שמספר מעורבים נטלו חלק בהכנתה ובניסיון להוצאתה אל הפועל, לא מצאתי כי עונש של שירות לתועלת הציבור מצוי בתוך מתחם העונש ההולם את העבירות.

העונש המתאים לנאשם

17. שקלתי לזכות הנאשם את עברו הנקי ואת העובדה כי הוא מקיים אורח חיים מתפקד ותקין במישורי חייו השונים, כפי שעלה גם מתוך תסקירי שירות המבחן, גם מתוך עדות האופי של רעיית הנאשם וגם מתוך מכתבו של מעסיקו.

18. עוד שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו שחסכה זמן שיפוטי והיא מבטאת גם קבלת האחריות על מעשיו. הכרה של הנאשם בפסול שבמעשים ובגורמים שהביאוהו לבצעם יש בה כדי להפחית במידה רבה את הסיכון להישנות העבירות.

19. הנאשם נאות ליטול חלק בטיפול שהוצע לו על ידי שירות המבחן. עד כה הנאשם השתתף במפגשים ספורים בלבד. הטיפול מצוי בראשיתו, מטעמים שברובם המכריע אינם תלויים בנאשם, ושירות המבחן התרשם כי המוטיבציה שלו לטיפול היא חיצונית, אך יש לה פוטנציאל להעמיק. בנסיבות אלה אין לדעת כיצד יעלה הטיפול והאם הנאשם יצליח לרכוש בזכותו כלים שיסייעו לו בהתמודדות מיטיבה במצבי קונפליקט בעתיד. לפיכך, אין הצדקה לחרוג בעניינו של הנאשם לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. עם זאת, הסכמתו של הנאשם ליטול חלק בטיפול מצדיקה הקלה שתעודד את הנאשם להמשיך בו.

20. לנוכח האמור לעיל, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם.

לא נעלמה מעיני העובדה כי גזירת עונש המצוי בתוך המתחם עשויה לפגוע בפרנסת הנאשם ומשפחתו למשך תקופת ריצוי העונש, ואולם שיקול זה כשלעצמו, וגם כשהוא מצטרף ליתר שיקולי הענישה, אין בו כדי להצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם. שיקול זה יקבל את ביטויו בקביעת גובה הקנס.

21. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים וחצי מאסר בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 20.12.20 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז של שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי סעיף 415 או 418 או 420 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. קנס בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשלושה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.12.20 והתשלומים הבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיד.

ד. צו מבחן למשך חצי שנה מהיום.

הוסברו לנאשם חובתו לשתף פעולה עם שירות המבחן במסגרת צו המבחן, והאפשרויות העומדות לפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

22. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

23. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשפ"א, 03 נובמבר 2020, בנוכחות הצדדים.